

radu Narodne vlasti u domovini i zbjegu za vrijeme rata,

3/ istovremeno vršio propagandu koja sadrži poziv na nasilno obaranje postojećeg državnog uređenja na način da je govorio po logoru da mu C.O.Z. pravi poteškoće u nabavi robe i crkvenih potrebtina, iako to nije odgovaralo istini, zbog čega se po logoru od strane neupućenih i neprijateljskih elemenata počelo govoriti da su svećenici zapostavljeni i da se ne vodi briga o vjerskim potrebama naroda, te skupa sa pod a/ navedenom grupom inscenirao rušenje kapelice i skupa s istom grupom razglasio po logoru da su to izvršili komunisti i Narodna vlast, ujedno s istom grupom organizovao po logoru pisanje letaka i parola "Dolje komunizam", "Dolje diktatura", "Dolje politički komesari", "Živio Maček", "Živio kralj Peter" i sličnih u cilju prelaska naroda u četničke logore, a ujedno govorio po logoru da će poslije rata u našu zemlju doći Englezi, a vlast zauzeti kralj sa izbjegličkom vladom,

b/ što je nakon povratka iz zbjega 1947 godine u Hvaru širio propagandu koja sadrži poziv na nasilno obaranje postojećeg državnog uređenja, na način da je djacima partizanske gimnazije Bajiću, Mareliću, Jelinčiću i (Benzenu) govorio kako je proces protiv Stepinca najbolji dokaz da u FNRJ nema slobode vjeroispovjesti, kako su vlasti u Zagrebu rušile unutrašnjost jednog samostana, a prilikom pretresa prostorije jednog samostana u Zagrebu uduzele neke vrijedne knjige, kako u Gorskom Kotaru postoji tajna križarska stanica "Slobodna Hrvatska", te istima davao na čitanje reakcionarnu propagandističku/štampu/ literaturu,

c/ što je 1947 godine u Hvaru pod b/ navedene djake podstrekavao na organizovanje udruženja koje bi išlo za tim da se ugrozi postojeće državno uređenje FNRJ na način da je istima u razgovoru koji se odnosio na bježanje iz domovine govorio da on ima dosta poznatih u Rimu i da bi bilo lako kada bi se došlo do Rima.

Počinio je time djelom pod a/ krivično djelo iz čl. 3 toč. 8 Zakona o krivičnim djelima protiv naroda i države, djelom pod a-1/ krivično djelo iz čl. 3 toč. 8 u idealnom sticaju krivičnim djelom iz čl. 3 toč. 7 istog Zakona, djelom pod a-2/ krivično djelo iz čl. 3 toč. 9 u vezi sa krivičnim djelom iz čl. 3 toč. 8 istog Zakona, djelom pod a-3/ krivično djelo iz čl. 3 toč. 8 u idealnom sticaju s onim iz čl. 9 st. 3 istog Zakona, djelom pod b/ krivično djelo iz čl. 9 st. 1 istog Zakona, a djelom pod c/ podstrekavanje na krivično djelo iz čl. 3 toč. 8 istog Zakona.

P R E D L O G S U D U

Na temelju člana 49 Zakona o uređenju narodnih sudova u vezi s gore citiranim zakonskim propisima predlaže se:

1/ Da bude uređen usmeni glavni pretres, te na isti predveden optuženik.

2/ Da o pretresu bude obavješten potpisani Javni tužilac, radi zastupanja optužnice.

- 3/ Da budu pozvani svjedoci: Bajić Josip Lovrin iz Sinja
Jurlina Ivan Antin iz Splita.
- 4/ Da budu pročitani slijedeći spisi: prijava odjeljenja U.D.B.-e za oblast Dalmacije br. 21942/7 od 4.I.1948., iskazi svjedoka Rudan Stjepana, Barbić Mate, Bešker Zvonka, Jelinčić Zdeslava i Marelić Andjelka.
- 5/ Da optuženik bude proglašen krivim za sva gore opisana krivična djela i po Zakonu kažnjen.

RAZLOZI

Optuženik poriče sva djela za koja je optužen. Usprkos njegovog poricanja ista su u potpunosti dokazana iskazima preslušanih svjedoka. Djelo pod a/ dokazano je iskazima svjedoka Jurlina, Rudana, Barbića i Beškera. Iz njihovih iskaza vide se ciljevi protunarodne grupe kojoj je optuženik pripadao, a koji su se sastojali u tome da se vodjenjem protunarodne propagande protiv NOP-a i NOB-e, vrbovanjem ljudi u četnike, pa i terorizmom ugroze najveće takovine NOB-e i da se uz pomoć Engleza vrati na vlast ugnjetavačka klika na čelu s kraljem i izbjegličkom vladom. Potrebno je istaknuti i to da se nijedan od ostalih pripadnika ove grupe nije vratio u domovinu. Da je optuženik ovoj grupi pripadao vidi se također iz iskaza pomenutih svjedoka. Iz iskaza svjedoka Jurlina vidi se kako je ta grupa održavala sastanke pod vidom zakuski, a koji su sastanci znali trajati po čitavu noć. Svjedok Rudan govori o tome kako je ova grupa negativno djelovala na svećenika Bogdanovića. Ovaj je svećenik svjedoku pričao o tome što su mu pojedini pripadnici te grupe, pa tako i optuženik govorili i kako je to na njega djelovalo da se potpuno pasivizirao u vršenju obaveza prema narodu i NOP-u. Inače su svi svjedoci složni u tome da je optuženik bio u stalnom kontaktu s ostalim članovima pomenute grupe.

U modernoj, socijalističkoj teoriji krivičnog prava već sama pripadnost ovakvoj grupi ili udruženju pretstavlja posebno krivično djelo bez obzira na to da li je ista grupa počinila neko posebno krivično djelo, jer samo postojanje takove grupe predstavlja opasnost za bezbjednost naroda i države. Stoga je u dispozitivu ovo djelo kvalificirano kao posebno krivično djelo.

Da se pak ova grupa nije ograničila na samo postojanje, već da je i aktivno djelovala vidi se iz djela pod a-1/, a-2/ i a-3/ dispozitiva. Ova su djela posljedica pripadnosti pomenutoj grupi i u njima se ispoljava njena aktivnost.

Djelo pod a-1/ dokazano je iskazima gore navedenih svjedoka. Svjedok Jurlina kaže da je ova grupa pripremila napad i da je istragom nad uhapšenim to utvrđeno. To isto kaže i svjedok Rudan, dodatkom da je saznao da je optuženik govorio njemu povjerljivim pojedincima u logoru da će ovaj materijal stići i da će biti izvršen napad na stražu, pa se izvještaju ovog svjedoka ima zahvaliti da je napad na vrijeme osujećen. Svjedok Bešker također kaže da je optu-

Optuženik znao da će ovaj materijal stići i to kazao nekim svećenicima. Iako je optuženik ujedno bio član C.O.Z. on o tome nije izvjestio C.O.Z. Dakle je potpuno dokazano da je po direktivama ove grupe uz aktivno učestvovanje optuženika nabavljen ovaj materijal koji je do-
cnije pronadjen, a koji su prema iskazima svjedoka i prema onome što je opće poznato imali da izvrše napad na partizensku stražu u logoru koja nije bila naoružana i da zauzme vlast u logoru. Dakle se radi o organizovanju oružane pobune.

Istoj svrsi je služilo i pisanje ~~paraka~~ interpelacije koja je imala da bude upućena u Kairo, a koje je djelo opisano pod a-2/ dispozitiva. Samo ovdje sredstvo nije bila pobuna već intervencija stranih sila. Jasno je da bi primanje ove interpelacije od strane iz-
bljegličke vlade istoj i te kako dobro poslužilo da zatraži stranu intervenciju, pogotovo s obzirom na činjenicu da je ista pišana u na-
šem logoru. Da je optuženik učestvovao u pisanju ove interpelacije pot-
puno je dokazano iskazom svjedoka Rudana koji je vidio kako ju je Padovan pisao, uz njega su bili optuženik i Luketin, i čuo kako su je
sva trojica sastavljali. Iskaz ovog svjedoka potkrijepljen je iskazom svjedoka Beškera. Djelo pod a-3/ dokazano je iskazima gore navednih svjedoka u cjelosti. Iz iskaza svjedoka Jurlina, Barbića i Beškera vidi se kako je optuženik iako se C.O.Z. i te kako zalagao da mu naba-
vi crkvene potrebstine predstavljao narodu da mu se u tom pravcu prave poteškoće i da je posljedica toga bila da se po logoru počelo govori-
ti kako su svećenici zapostavljeni, kako se iz iskaza svjedoka Rudana vidi optuženik je ovo docnije htio iskoristiti da bi stvorio nesugla-
sice između naroda i C.O.Z., a ujedno da bi zaoštrio odnose između C.O.Z. i engleskih vlasti. Svjedok Rudan izričito navodi da je optu-
ženik sa svojom grupom inscenirao rušenje kapelice, da bi se docnije po logoru moglo govoriti da je to izvelo naše rukovodstvo. Očito je da je i sama ova grupa te glasove počela da širi. Sve da ih i nije širila opet bi ovo rušenje samo po sebi predstvaljalo djelo neprija-
teljske propagande izvršeno na prefinjen način.

Iz iskaza preslušanih svjedoka vidi se da su se letci i parole neprijateljskog sadržaja redovno pojavljivali u logoru nakon sastanka grupe kojoj je optuženik pripadao. Obzirom na ovo, kao i na utvrđene protunarodne ciljeve ove grupe, očito je da su isti djelo iste, dakle im optuženika.

Djelo pod a-1/, a-2/ i a-3 moraju se razmatrati zajednički s onim pod a/ s kojim čine jednu logičnu cjelinu. Ona su u stvari sredstva pomoću kojih su se ostvarivali zločinački ciljevi navedeni pod a/. Stoga se sva ova djela imaju kvalificirati kao povrede zakonskih propisa na koje se pojedinačno odnose u idealnom sticaju iz čl. 3 toč. 8 koji se odnosi na osnovni cilj u kojemu se počinjena.

Po povratku iz zbijega optuženik dolazi u Hvar i tu nastavlja svoju protunarodnu aktivnost. Za polje rada bira ono što nam je naj-
dragocjenije - našu omladinu - i među djacima partizanske gimnazije razorno djeluje šireći protunarodnu propagandu. Povezuje se s onim

djacima koji se u toku Narodno oslobodilačke borbe nisu dovoljno izgradili, kod kojih ima još zaostataka starih shvaćanja.

Iskorišćava Stepinčev proces i hoće da im ga pretstavi ne onim što on stvarno znači - gonjenjem Stepinca kao čovjeka po jedincu, izdajnika, fašiste, saradnika okupatora - već proganjanjem vjere i crkve u liku Stepinca. Nadalje im govori o rušenju unutrašnjosti jednog samostana ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~ u Zagrebu i da su tom prilikom redovnici uznemirivani, te o pretresu jednog samostana i da su tom prigodom oduzete neke vrijedne knjige. Sve ovo u istom cilju, da bi im predstavio kako se kod nas progona vjera. A da bi im predstavio kako su protunarodne snage kod nas jake i da bi ih potaknuo da se i oni za neprijatelja opredijele govori im o tajnoj križarskoj radio - stanici u Gorskom Kotaru. Ovu propagandu pojačava dijeljenjem reakcionarne literature i čitanjem pisama u kojima se u alegoriji stanje u FNRJ predstavlja diktaturom i terorom.

Sve ovo dokazano je iskazima djaka Bajića, Marelića i Jelinčića.

Da ovakova propaganda ide za tim da se nasilnim putem obori postojeće državno uređenje proizlazi iz same prirode stvari. Pogotovo kada se ista vrši među omladinom koja se lako zagrije, a pogotovo pak u vezi na daljnji njegov rad podstrekavanja istih ovih djaka na bještvo iz zemlje.

Ovo posljednje djelo dokazano je iskazom svjedoka Bojića. Iz njegovog iskaza vidi se prefinjen način na koji je izvršeno. On nije djacima koji su se pripremili da pobjegnu iz zemlje otvoreno kazao da bježe, već im je u razgovoru koji se odnosio na bježanje kazao samo toliko da on u Rimu ima dosta prijatelja i da bi lako bilo kada bi došli do Rima. Zbog čega bi ovi djaci imali da bježe? Jedino zato da se u inostranstvu povežu sa emigrantima i ostalim neprijateljima, te da odatle organizovano djeluju na ugrožavanju postojećeg poretka.

Koliko je optuženik neprijateljski raspoložen prema svemu što je napredno vidi se i iz drugih činjenica. Tako je u zbjegu predlagao da se ukinu organizacije A.F.Ž., Pionira i U.S.A.O.J. jer da su štetne, i tražio da se prekine i čitanjem štampe, a po povratku u domovini držao se po strani od N.F.-e.

Već je rečeno da optuženik sva djela poriče. Poriče ih radi svoje dvoiličnosti, o kojoj govore svjedoci Rudan i Barbić. S jedne strane u zbjegu rovari protiv NOP-a i saradjuje s neprijateljskim elementima, a sve u cilju spriječavanja naših naroda da postignu oslobodjenje od domaćih i stranih porobljivača i eksploatora. U tom cilju ne puza ni od kakvih sredstava, pa ni od pripremanja pobune koja bi bez sumnje izazvala mnogo nevinih žrtava. S druge strane rukovodstvu se prikazuje pristalicom NOP-a, i kao takav uspijaba da bude kooptiran u C.O.Z., odakle je svoju razornu ^{aktivnost} razornu mogao još bolje da razvije. Ovdje treba imati u vidu da se njegova neprijateljska aktivnost u zbijegu dešavala za vrijeme rata, na terenu gdje vlast nije bila u našim rukama, a pogotovo u vrijeme nakon zaključne -

Okrugni sud u ...

Mirjana M...
19...

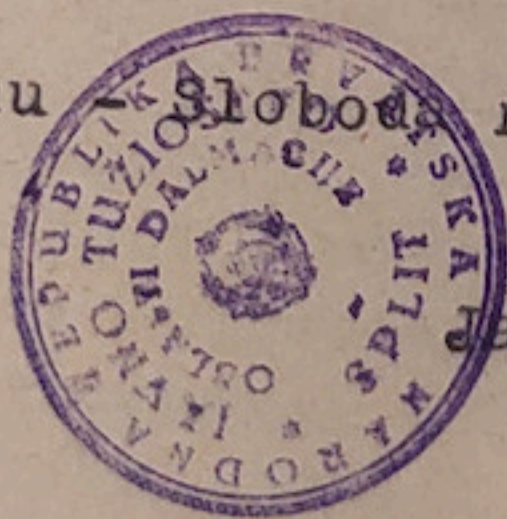
e-
ne
-
-
li-

nja sporazuma Tito - Šubašić, koje su sve okolnosti bile vrlo povoljne za rušilačke akcije. Najzad po povratku iz zbijega nastavlja svoju rušilačku aktivnost medju onima na kojima naša zemlja ostaje - medju omladinom.

Djela koja je optuženik počinio sama po sebi su teška, predstavljaju tešku društvenu opasnost. Medjutim kada se ~~uzmu~~ u obzir gore iznesene okolnosti pod kojima su izvršena, stepen društvene opasnosti istih znatno se pooštrava. Iz ovih okolnosti se vidi da se neprijateljska aktivnost optuženika ispoljava u naročito osjetljivom vremenu, na naročito osjetljivom terenu i prema naročito osjetljivim licima. Vidi se i to da se isto ispoljava na naročito prefinjen i lukav način. Konačno se vidi i to da optuženik s ~~šom~~ aktivnošću ni po oslobodjenju nije prestao niti namjeravao da prestane i da sve svoje snage uloži u rušenje onoga što je ostvareno teškim mukama, stradanjima i naporima, za ostvarenja čega ~~su~~ u toku N.O.B.-e najbolji sinovi naših naroda nisu štedili svoje živote i za konačno ostvarenje čega i sada svi trudbenici i poštteni građani naše zemlje vode tešku borbu dajući sve od sebe, ne štedeći nikakvih napora.

Na temelju izloženoga sva u dispozitivu opisana djela potpuno su objektivno i subjektivno dokazana, pa je stoga ova optužnica opravdana i na Zakonu osnovana.

Smrt fašizmu **Sloboda narodu!**

Glavni tužilac oblasti:

Petar Rončević
/Petar Rončević/